

YHTEENVETO / TIMO SAARINEN / 4.1.2016

3.3.2010 Ympäristöministeriön ohjekirje elyille:

”Harkittaessa toimenpiteiden järkevyyttä on otettava huomioon, että pesimäyhdyksuntien häirintä mitä todennäköisimmin aiheuttaa ongelmien siirtymisen ja leviämisen uusille alueille.”

Yhteenveto häirinnöistä (liitteenä raportit)

2010 Lupa munien reittämiseen (Kalmanhohde) haettiin tiistaina 4.5. Päätös saatiin 6.5. Reitys aloitettiin perjantaina 7.5. Kalmanhohteella 332 pesää / 3,9 munaa per pesä. Kahdessa tunnissa reitettiin 946 munaa. Toinen käynti 19.5. reitettiin 134 munaa. Pesiä jäljellä 303.

Yhteensä reitettiin 1 080 munaa. Merimetsot munivat luodon runsaaseen 300 pesään yhteensä noin 1 400 munaa. Keskimäärin munia oli 4,5 per pesä. Kalmanhohteella kuoritui 73 poikasta. Ilman reityksiä lentopoikasia olisi kehittynyt saarelta runsas 600.

Huom! Alueen tärkeimmän kuhan kutualueen (Tuomonkarit) välittömästä läheisyydestä torjuttiin yhdyskunnan syntyminen (Loukkeenkari).

2011 Häirintälupa saatiin. Todettiin lainvoimaisuustodistusta haettaessa, ettei oltu kuulutettu mm. Virallisessa Lehdessä ja lainvoimaa ei ole. Ei toimenpiteitä.

2012 Saatiin häirintälupa vuosille 2012 – 2013. Vuonna 2010 hyväksi havaitut lippusiimat, varoitusnauhat ja käynnit (pesien pudottamiset Iso-Mustiletto) eivät toimineet enää. Merimetsot tulleet rohkeammiksi. Siestenkarin/Kumpelkarin koloniat todettiin syntyneen.

2013 Kovan talven ja myöhäisen jäiden lähdön takia päästiin vesille vasta 2.5. Ensimmäiset munapesät Iso-Mustiletolla, Siestenkarilla ja Kumpelkarilla.

2014 Saatiin häirintälupa vuosille 2014 – 2015. Lupa (jätetty 13.1.2014) lainvoimainen 24.4. (100 vrk hakemuksen jätöstä). Saatiin 22.4. viesti Pekka Alho / Syke: ensimmäiset munat pesissä Iso-Mustiletolla, Siestenkarilla ja Kumpelkarilla.

2015 Häirintätoimiin päästiin jo 7.3. Aikaisempien vuosien kokemusten perusteella tehtiin kierroksia häirintäalueella monta kertaa viikossa. Onnistuttiin ensi kertaa häiritsemään merimetsojen pesinnät kokonaan pois häirintäalueelta.

2016- poikkeuslupahakemus jätetty 8.9.2015 koko kalastusalueen vesialueille 2016 – 2018. Mikäli talvesta tulee leuto pitää häirintätoimet saada käyntiin maaliskuun alkupuolella. Tämä vaatisi päätöksen tammi-helmikuun vaihteessa ja siihen valitusaika 30 vrk päälle.

Airiston-Velkuan kalastusalueella ei ole erityistä moittimista lupien saamisen kanssa. Saaristomeren ja Selkämeren muilla kalastusalueilla lupien saaminen on ollut haastavampaa. Häirintätoimia eivät muut kalastusalueet ole päässeet tekemään vuosina 2010 – 2015. Joitakin ampumislupia on myönnetty näillekin alueille. Vuonna 2015 lupaehdoissa oli mukana ensi kertaa kaaveiden käyttökielto. Tämä käytännössä estää ampumisluvan käytön.

Lisäksi:

- * Merikotkat eivät pysty rajoittamaan merimetsokannan kasvua. Häiritsee pesintöjä.
  - * Suomen merimetsokantaa rajoittaa muiden jäsenvaltioiden tekemät rajoitustoimet talvehtimisalueilla.
  - * Häirintätoimilla yhdyskunnat saadaan ainoastaan siirtymään uusille alueille.
  - * Ammattikalastuksen (verkkokalastuksen lisäksi rysäpyynti) käytössä olevat vesialueet tulisi merkitä kartoille. Tämän ympärille häirintäalue joilla merimetsojen pesinnät estetään. Käytännössä 20 km suojavyöhyke. - > PESINNÄT ULKOLUODOILLE.
  - * Tämän vyöhykkeen ulkopuolella olevien kesämökkien ympärille lisäksi 5 km suojavyöhyke.
  - * Häirintä ym. luvat tulisi olla 5 vuotta voimassa tai toistaiseksi. Raportit luvanhaltijalta vuosittain ja tarvittaessa lupaehtoja muutettaisiin.
  - * Munien reiitys on nopea ja kustannustehokas menetelmä. Pitäisi jatkaa ja kehittää välineitä sekä kouluttaa toimijoita.
  - * Merimetsa löytyy ahvenanmaalaisten ravintoloiden ruokalistoilta. Herkulliseksi havaittu.
  - * Luonnonvarakeskus on selvittänyt merimetsan ravinnonkäyttöä. Tuloksia on tulkittu eri tavoin. Tarvittaisiin LUKElta vastaus kysymykseen: onko merimetsan kannanrajoittaminen tarpeen kalavesille aiheutuvan vakavan vahingon estämiseksi. Tarvittaisiin välittömästi LUKELLE merimetsotutkija.
- * Laki kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta 998/2012 on tunnistanut merimetsan aiheuttamat vakavat vahingot kalastukselle:
- 5§ Vahinkotapahtumaa koskevat edellytykset** Vakuutustukea maksetaan*) sellaisen vahingon perusteella, joka on syntynyt voimakkaan myrskyn, karikkoisen rannikon, lumi- tai jääolosuhteiden taikka hylkeiden tai **merimetsojen** aiheuttamana.
- *) pyydysvahingot / I ryhmän kaupallinen kalastaja, joka on tehnyt vakuutussopimuksen kalastusvakuutusyhdistyksen kanssa / omavastuu verkkovahingoissa 30%.*
- * Merimetsokannan kasvu yllätti tutkijat v. 2015. Millä perusteilla voidaan olettaa, että Suomen merimetsokanta asettuu nykytasolle (tai kasvaa vielä vähäsen), kun ainoastaan jokunen promille potentiaalisista pesimäluodoista ja saarista on käytössä sekä ravinnoksi soveltuvia kaloja on ”loputtomasti”?

Timo Saarinen
Airiston-Velkuan kalastusalue

Airiston-Velkuan kalastusalue
Valkkimyllynkuja 2
20540 Turku

p. 0400-525 323
timo.saarinen@airistovelkua.fi
www.airistovelkua.fi
Y – 0890198-9

Sivu 3/3

4.1.2016